

Sygn. akt IV U 1848/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 01 lutego 2024 r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bogusław Łój

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Dejevska vel Dej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 stycznia 2024 r. w Z.

sprawy z odwołania Miejskiego (...) w Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 25.05.2020 r. nr (...) dot. N. K.

z dnia 25.05.2020 r. nr (...) dot. N. Ś.

o podstawę wymiaru składek

przy udziale zainteresowanych N. K., N. Ś.

I. zmienia zaskarżoną decyzję dotyczącą N. K. w ten sposób, że przychód w niej stwierdzony uzyskany przez N. K. nie jest przychodem ze stosunku pracy świadczonej na rzecz odwołującego Miejskiego (...) w Z.;

II. zmienia zaskarżoną decyzję dotyczącą N. Ś. w ten sposób, że przychód w niej stwierdzony uzyskany przez N. Ś. nie jest przychodem ze stosunku pracy świadczonej na rzecz odwołującego Miejskiego (...) w Z.;

III. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego Miejskiego (...) w Z. kwotę 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

sędzia Bogusław Łój

Sygn. akt IV U 1848/23

UZASADNIENIE

Decyzją z 25.05.2020 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez N. K. w okresie od stycznia 2015 r. do sierpnia 2015 r., od października 2015 r. do sierpnia 2017 r., od października 2017 r. do lipca 2018 r., od października 2018 r. do stycznia 2019 r. z tytułu świadczenia pracy w ramach zawartych umów zlecenia z Towarzystwem (...) (wcześniej Klub Sportowy (...)), jest przychodem ze stosunku pracy świadczonej na rzecz pracodawcy, tj. Miejskiego (...), tym samym stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne i stanowi przychody wskazane w decyzji.

Jako podstawę prawną decyzji organ rentowy wskazał przepisy art. 83 ust. 1 w zw. z art. 38 ust. 1, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 8 ust. 2a, art. 18 ust. 1 i 1a, art. 20 ust. 1 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 81 ust. 1, 5, 6 ustawy z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zdaniem organu rentowego, M. (...) za okres wskazany w sentencji decyzji powinien być płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne) od uzyskanego przez ubezpieczonego przychodu z tytułu zawartych umów zlecenia z Towarzystwem (...), ponieważ praca w rzeczywistości była wykonywana na rzecz swojego pracodawcy, tj. M. (...).

Decyzją z 25.05.2020 r., nr (...), organ rentowy stwierdził, że przychód uzyskany przez N. Ś. (S.) w okresie: marzec 2015 r., od maja 2015 r. do lipca 2015 r., luty 2016 r., od maja 2016 r. do lipca 2016 r., od września 2016 r. do grudnia 2016 r. z tytułu świadczenia pracy w ramach zawartych umów zlecenia z Towarzystwem (...), jest przychodem ze stosunku pracy świadczonej na rzecz pracodawcy tj. Miejskiego (...), tym samym stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne i stanowi przychody wskazane w decyzji.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i motywy decyzji, jak w przypadku N. K..

Odwołania od powyższych decyzji wniósł M. (...) zaskarżając je w całości i zarzucając:

I. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 7, art. 77 § 1 oraz art. 80 k.p.a. zw. z art. 123 u.s.u.s. polegające na niewyczerpującym zebraniu i rozpatrzeniu całego materiału dowodowego i niepodjęciu przez organ wszelkich kroków niezbędnych do wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy, w tym brak rozważenia specyfiki funkcjonowania jednostek budżetowych oraz rynku i wymogów w zakresie nauki pływania, co miało wpływ na treść rozstrzygnięcia, gdyż organ nie poczynił rzetelnych ustaleń w powyższym zakresie, co skutkowało błędnym ustaleniem stanu faktycznego poprzez:

- 1) przyjęcie, że pracodawcą ubezpieczonych i zleceniodawcą nauki pływania w umowie ze stowarzyszeniem był ten sam podmiot, co nie znajduje potwierdzenia w treści zawartych umów;
- 2) przyjęcie, że w ramach umowy o pracę zawartej z M. (...) ubezpieczeni pełnili funkcję instruktora nauki pływania dla Towarzystwa (...);
- 3) uznanie, że osoby ubezpieczone w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z Towarzystwem (...) wykonywały pracę na rzecz skarżącego;

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 8 ust. 2a u.s.u.s. poprzez niewłaściwe zastosowanie do stanu faktycznego, w którym nie zostały spełnione przesłanki zastosowania tego przepisu, a mianowicie nie zachodzi tożsamość podmiotów w trójkącie umów warunkująca pracę na rzecz własnego pracodawcy.

Wobec powyższych zarzutów odwołujący się wniósł o zmianę zaskarżonych decyzji i stwierdzenie, że brak jest podstaw do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osób ubezpieczonych, ewentualnie o zmianę decyzji oraz stwierdzenie, że ubezpieczeni podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu) w okresach wskazanych w decyzjach jako zleceniobiorcy Towarzystwa (...).

W uzasadnieniu odwołujący się wskazał, że wydając zaskarżone decyzje organ błędnie ustalił stan faktyczny i nie dokonał rzetelnej jego oceny. Działania organu należy uznać jako nadmiernie rozszerzające zakres interpretacji art. 8 ust. 2a u.s.u.s., w sytuacji gdy zarówno z dokumentów jak i okoliczności faktycznych wynika, że M. (...) nie jest i nie powinien być traktowany jako pracodawca w odniesieniu do świadczenia usług przez instruktorów pływania.

W odpowiedzi na odwołania pozwany organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonych decyzjach.

Sprawy z obu odwołań zostały połączone w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Wyrokiem z 18.11.2021 r., sygn. akt IV U 1462/20, Sąd Okręgowy w Zielonej Górze uchylił zaskarżone decyzje i zasądził od pozwanego na rzecz odwołującego się 360 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

W ocenie Sądu Okręgowego, organ rentowy wydał decyzje określające podstawę wymiaru składek w stosunku do podmiotu, który nie jest i nie może być płatnikiem, wobec tego zaistniały podstawy do uchylenia zaskarżonych decyzji.

Wskutek apelacji pozwanego, wyrokiem z 06.04.2023 r., sygn. akt III AUa 1679/21, Sąd Apelacyjny w Poznaniu uchylił w całości zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu sąd odwoławczy stwierdził, że zaskarżony wyrok podlega uchyleniu wobec braku podstaw prawnych do uchylenia zaskarżonych decyzji.

Z uwagi na brak podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji, Sąd Okręgowy powinien merytorycznie rozpoznać odwołanie po przeprowadzeniu dowodów, które uzna za konieczne.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

M. (...) jest jednostką budżetową Miasta Z. w rozumieniu art. 11 ustawy z 27.08.2009 r. o finansach publicznych, tj. jednostką organizacyjną sektora finansów publicznych nieposiadającą osobowości prawnej, która pokrywa swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadza na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Przedmiotem działalności Ośrodka jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie kultury fizycznej, rekreacji i turystyki.

Do zadań Ośrodka należy, w szczególności, m.in. upowszechnianie sportu, wychowania fizycznego i rekreacji ruchowej poprzez organizowanie zajęć, zawodów i imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym i artystyczno-rozrywkowym, w tym także imprez dla dzieci, młodzieży szkolnej i dorosłych.

Towarzystwo (...) (wcześniej Klub Sportowy (...)) prowadzi działalność szkoleniową w zakresie sportu pływackiego.

Dowód: uchwała nr (...) Rady Miasta Z. z 27.10.2014 r. – statut, str. 11-12 akt organu rentowego.

Miasto Z. – M. (...) w Z. w latach 2013-2018 zawierał z Towarzystwem (...) umowy na świadczenie usług polegających na zapewnieniu kadry instruktorskiej do prowadzenia zajęć nauki pływania oraz doskonalenia dla dzieci oraz dorosłych na basenach Miejskiego (...) w Z. przy ul. (...) w Centrum (...) oraz przy ul. (...) w Kompleksie (...). Umowy te były zawierane w drodze przetargu publicznego w oparciu o art. 39 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Kursy nauki pływania i doskonalenia dla dzieci oraz dorosłych prowadzone były przez posiadającą uprawnienia do prowadzenia kursów kadrę instruktorską (w tym przez zainteresowanych N. K. oraz N. Ś.) zatrudnionych na podstawie umów zlecenia, którą zapewniało Towarzystwo (...) w ramach ww. umów.

Umowy zawierane były raz na rok na naukę pływania dzieci i dorosłych, obejmując również naukę pływania realizowaną w ramach lekcji w-f klas II szkół podstawowych.

Dowód: zaproszenia do udziału w przetargu nieograniczonym, oferty Towarzystwa (...), zapytania ofertowe, umowy, k. 85-160 akt sądowych, str. 361-445 akt kontroli.

Na podstawie umowy z 19.12.2013 r. nr M. (...)/ (...) Miasto Z. – M. (...), jako zamawiający, powierzył Towarzystwu (...) (wówczas Klubowi Sportowemu (...)) z siedzibą w Z.), jako wykonawcy, realizację zadania pod nazwą „Zapewnienie

kadry instruktorskiej do prowadzenia zajęć nauki pływania i doskonalenia dla dzieci oraz dorosłych na basenach Miejskiego (...) w Z. przy ul. (...) w Centrum (...) oraz przy ul. (...) w Kompleksie (...) (§ 2 ust. 1).

Strony postanowiły, że realizacja przedmiotu umowy odbywać się będzie zgodnie z tygodniowym harmonogramem zajęć nauki pływania i doskonalenia w dniach i godzinach określonych przez zamawiającego, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej umowy (§ 2 ust. 2).

Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia odpowiedniej ilości kadry instruktorskiej, co najmniej 10-osobowej, uczestniczącej w wykonaniu zamówienia, posiadającej (każda z osób) co najmniej roczne doświadczenie w prowadzeniu nauki pływania, w tym minimum 5 osób posiadających przygotowanie pedagogiczne (§ 4 ust. 1).

Wykonawca zobowiązany jest do realizacji przedmiotu zamówienia przy pomocy kadry instruktorskiej minimum 10-osobowej: 3 trenerów pływania oraz 7 instruktorów pływania (§ 4 ust. 2).

Każdy z trenerów i instruktorów skierowanych do realizacji przedmiotu zamówienia powinien posiadać ważne zaświadczenia lekarskie stwierdzające zdolność do pełnienia funkcji trenera lub instruktora pływania oraz aktualne badania epidemiologiczne (§ 4 ust. 3).

Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy w terminie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r., z zastrzeżeniem § 8 ust. 1 (§ 7).

Wykonawcy przysługiwać będzie wynagrodzenie za rzeczywistą liczbę przeprowadzonych zajęć i kursów nauki oraz doskonalenia pływania w oparciu o podaną w ofercie wykonawcy cenę jednostkową za jedną jednostkę pracy trenera/instruktora. Wartość wynagrodzenia należna wykonawcy nie może przekroczyć kwoty, o której mowa w § 8 ust. 1 (§ 8 ust. 2).

Jedna jednostka pracy instruktora wynosi 45 minut (§ 8 ust. 3).

Płatność za wykonanie przedmiotu umowy odbywać się będzie na podstawie faktur miesięcznych według cen jednostkowych podanych w ofercie (§ 9 ust. 1).

W ramach umowy M. (...) zobowiązany był do:

- udostępnienia Towarzystwu (...) basenu sportowego na potrzeby realizacji zajęć nauki pływania,
- zapewnienia ratowników dbających o bezpieczeństwo uczestników zajęć,
- zapewnienia niezbędnego sprzętu do korzystania podczas prowadzenia zajęć,
- koordynowania spraw organizacyjnych w zakresie kontaktów ze szkołami oraz dokonywania bieżących korekt organizacyjnych,
- przedstawiania harmonogramu korzystania z basenu przez poszczególne szkoły.

Dowód: umowa z 19.12.2013 r., str. 361-365 akt organu rentowego.

Na podstawie umowy z 10.12.2014 r. nr M. (...)/ (...) Miasto Z. – M. (...), jako zamawiający, powierzył Towarzystwu (...) (wówczas Klubowi Sportowemu (...) z siedzibą w Z.), jako wykonawcy, realizację zadania pod nazwą „Zapewnienie kadry instruktorskiej do prowadzenia zajęć nauki pływania i doskonalenia dla dzieci oraz dorosłych na basenach Miejskiego (...) w Z. przy ul. (...) w Centrum (...) oraz przy ul. (...) w Kompleksie (...) (§ 2 ust. 1).

Strony postanowiły, że realizacja przedmiotu umowy odbywać się będzie zgodnie z tygodniowym harmonogramem zajęć nauki pływania i doskonalenia w dniach i godzinach określonych przez zamawiającego, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej umowy (§ 2 ust. 2).

Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia odpowiedniej ilości kadry instruktorskiej, co najmniej 10-osobowej, uczestniczącej w wykonaniu zamówienia, posiadającej (każda z osób) co najmniej roczne doświadczenie w prowadzeniu nauki pływania, w tym minimum 5 osób posiadających przygotowanie pedagogiczne (§ 4 ust. 1).

Wykonawca zobowiązany jest do realizacji przedmiotu zamówienia przy pomocy kadry instruktorskiej minimum 10-osobowej: 3 trenerów pływania oraz 7 instruktorów pływania (§ 4 ust. 2).

Każdy z trenerów i instruktorów skierowanych do realizacji przedmiotu zamówienia powinien posiadać ważne zaświadczenia lekarskie stwierdzające zdolność do pełnienia funkcji trenera lub instruktora pływania oraz aktualne badania epidemiologiczne (§ 4 ust. 3).

Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy w terminie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r., z zastrzeżeniem § 8 ust. 1 (§ 7).

Wykonawcy przysługiwać będzie wynagrodzenie za rzeczywistą liczbę przeprowadzonych należycie zajęć i kursów nauki oraz doskonalenia pływania w oparciu o podaną w ofercie wykonawcy cenę jednostkową za jedną jednostkę pracy trenera/instruktora. Wartość wynagrodzenia należna wykonawcy nie może przekroczyć kwoty, o której mowa w § 8 ust. 1 (§ 8 ust. 2).

Jedna jednostka pracy instruktora wynosi 45 minut (§ 8 ust. 3).

Płatność za wykonanie przedmiotu umowy odbywać się będzie na podstawie faktur miesięcznych według cen jednostkowych podanych w ofercie (§ 9 ust. 1).

W ramach umowy M. (...) zobowiązany był do:

- udostępnienia Towarzystwu (...) basenu sportowego na potrzeby realizacji zajęć nauki pływania,
- zapewnienia ratowników dbających o bezpieczeństwo uczestników zajęć,
- zapewnienia niezbędnego sprzętu do korzystania podczas prowadzenia zajęć,
- koordynowania spraw organizacyjnych w zakresie kontaktów ze szkołami oraz dokonywania bieżących korekt organizacyjnych,
- przedstawiania harmonogramu korzystania z basenu przez poszczególne szkoły.

Dowód: umowa z 10.12.2014 r. wraz z załącznikami, str. 439-446 akt organu rentowego.

Na podstawie umowy z 28.12.2015 r. nr M. (...)/ (...) Miasto Z. – M. (...), jako zamawiający, powierzył Towarzystwu (...) (wówczas Klubowi Sportowemu (...) z siedzibą w Z.), jako wykonawcy, realizację zadania pod nazwą „Zapewnienie kadry instruktorskiej do prowadzenia zajęć nauki pływania i doskonalenia dla dzieci oraz dorosłych na basenach Miejskiego (...) w Z. przy ul. (...) w Centrum (...) oraz przy ul. (...) w Kompleksie (...) (§ 2 ust. 1).

Strony postanowiły, że realizacja przedmiotu umowy odbywać się będzie zgodnie z tygodniowym harmonogramem zajęć nauki pływania i doskonalenia w dniach i godzinach określonych przez zamawiającego, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej umowy (§ 2 ust. 2).

Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia odpowiedniej ilości kadry instruktorskiej, co najmniej 10-osobowej, uczestniczącej w wykonaniu zamówienia, posiadającej (każda z osób) co najmniej roczne doświadczenie w prowadzeniu nauki pływania, w tym minimum 5 osób posiadających przygotowanie pedagogiczne (§ 4 ust. 1).

Ponad liczbę osób posiadających przygotowanie pedagogiczne, o której mowa w ust. 1 (tj. 5 osób), wykonawca zobowiązał się do prowadzenia zajęć przy udziale dodatkowych osób posiadających przygotowanie pedagogiczne, zgodnie ze złożoną ofertą, w liczbie 5 osób (§ 4 ust. 2).

Wykonawca zobowiązany jest do realizacji przedmiotu zamówienia przy pomocy kadry instruktorskiej minimum 10-osobowej: 3 trenerów pływania oraz 7 instruktorów pływania (§ 4 ust. 3).

Każdy z trenerów i instruktorów skierowanych do realizacji przedmiotu zamówienia powinien posiadać ważne zaświadczenia lekarskie stwierdzające zdolność do pełnienia funkcji trenera lub instruktora pływania oraz aktualne badania epidemiologiczne (§ 4 ust. 4).

Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy w terminie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r., z zastrzeżeniem § 8 ust. 1 (§ 7).

Wykonawcy przysługiwać będzie wynagrodzenie za rzeczywistą liczbę przeprowadzonych należycie zajęć i kursów nauki oraz doskonalenia pływania w oparciu o podaną w ofercie wykonawcy cenę jednostkową za jedną jednostkę pracy trenera/instruktora. Wartość wynagrodzenia należna wykonawcy nie może przekroczyć kwoty, o której mowa w § 8 ust. 1 (§ 8 ust. 2).

Jedna jednostka pracy instruktora wynosi 45 minut (§ 8 ust. 3).

Płatność za wykonanie przedmiotu umowy odbywać się będzie na podstawie faktur miesięcznych według cen jednostkowych podanych w ofercie (§ 9 ust. 1).

W ramach umowy M. (...) zobowiązany był do:

- udostępnienia Towarzystwu (...) basenu sportowego na potrzeby realizacji zajęć nauki pływania,
- zapewnienia ratowników dbających o bezpieczeństwo uczestników zajęć,
- zapewnienia niezbędnego sprzętu do korzystania podczas prowadzenia zajęć,
- koordynowania spraw organizacyjnych w zakresie kontaktów ze szkołami oraz dokonywania bieżących korekt organizacyjnych,
- przedstawiania harmonogramu korzystania z basenu przez poszczególne szkoły.

Dowód: umowa z 28.12.2015 r., str. 387-399 akt organu rentowego.

Na podstawie umowy z 31.01.2017 r. Miasto Z. – M. (...), jako zamawiający, powierzył Towarzystwu (...), jako wykonawcy, realizację zadania pod nazwą „Zapewnienie kadry instruktorskiej do prowadzenia zajęć nauki pływania i doskonalenia dla dzieci oraz dorosłych na basenach Miejskiego (...) w Z. przy ul. (...) w Centrum (...)” (§ 2 ust. 1).

Strony postanowiły, że realizacja przedmiotu umowy odbywać się będzie zgodnie z tygodniowym harmonogramem zajęć nauki pływania i doskonalenia w dniach i godzinach określonych przez zamawiającego, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej umowy (§ 2 ust. 2).

Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia odpowiedniej ilości kadry instruktorskiej, co najmniej 10-osobowej, uczestniczącej w wykonaniu zamówienia, posiadającej (każda z osób) co najmniej roczne doświadczenie w prowadzeniu nauki pływania, w tym minimum 5 osób posiadających przygotowanie pedagogiczne (§ 4 ust. 1).

Ponad liczbę osób posiadających przygotowanie pedagogiczne, o której mowa w ust. 1 (tj. 5 osób), wykonawca zobowiązał się do prowadzenia zajęć przy udziale dodatkowych osób posiadających przygotowanie pedagogiczne, zgodnie ze złożoną ofertą, w liczbie 5 osób (§ 4 ust. 2).

Wykonawca zobowiązany jest do realizacji przedmiotu zamówienia przy pomocy kadry instruktorskiej minimum 10-osobowej: 3 trenerów pływania oraz 7 instruktorów pływania (§ 4 ust. 2).

Każdy z trenerów i instruktorów skierowanych do realizacji przedmiotu zamówienia powinien posiadać ważne zaświadczenia lekarskie stwierdzające zdolność do pełnienia funkcji trenera lub instruktora pływania oraz aktualne badania epidemiologiczne (§ 4 ust. 3).

Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy w terminie od 01.02.2017 r. do 31.12.2017 r., z zastrzeżeniem § 8 ust. 1 (§ 7).

Wykonawcy przysługiwać będzie wynagrodzenie za rzeczywistą liczbę przeprowadzonych należycie zajęć i kursów nauki oraz doskonalenia pływania w oparciu o podaną w ofercie wykonawcy cenę jednostkową za jedną jednostkę pracy trenera/instruktora. Wartość wynagrodzenia należna wykonawcy nie może przekroczyć kwoty, o której mowa w § 8 ust. 1 (§ 8 ust. 3).

Jedna jednostka pracy instruktora wynosi 45 minut (§ 8 ust. 4).

Płatność za wykonanie przedmiotu umowy odbywać się będzie na podstawie faktur miesięcznych według cen jednostkowych podanych w ofercie (§ 9 ust. 1).

W ramach umowy M. (...) zobowiązany był do:

- udostępnienia Towarzystwu (...) basenu sportowego na potrzeby realizacji zajęć nauki pływania,
- zapewnienia ratowników dbających o bezpieczeństwo uczestników zajęć,
- zapewnienia niezbędnego sprzętu do korzystania podczas prowadzenia zajęć,
- koordynowania spraw organizacyjnych w zakresie kontaktów ze szkołami oraz dokonywania bieżących korekt organizacyjnych,
- przedstawiania harmonogramu korzystania z basenu przez poszczególne szkoły.

Dowód: umowa z 31.01.2017 r., str. 421-425 akt organu rentowego.

Na podstawie umowy z 29.12.2017 r. Miasto Z. – M. (...), jako zamawiający, powierzył Towarzystwu (...), jako wykonawcy, realizację zadania pod nazwą „Zapewnienie kadry instruktorskiej do prowadzenia zajęć nauki pływania i doskonalenia dla dzieci oraz dorosłych na basenach Miejskiego (...) w Z. przy ul. (...) w Centrum (...) (§ 2 ust. 1).

Strony postanowiły, że realizacja przedmiotu umowy odbywać się będzie zgodnie z tygodniowym harmonogramem zajęć nauki pływania i doskonalenia w dniach i godzinach określonych przez zamawiającego, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej umowy (§ 2 ust. 2).

Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia odpowiedniej ilości kadry instruktorskiej, co najmniej 10-osobowej, uczestniczącej w wykonaniu zamówienia, posiadającej (każda z osób) co najmniej roczne doświadczenie w prowadzeniu nauki pływania, w tym minimum 5 osób posiadających przygotowanie pedagogiczne (§ 4 ust. 1).

Ponad liczbę osób posiadających przygotowanie pedagogiczne, o której mowa w ust. 1 (tj. 5 osób), wykonawca zobowiązał się do prowadzenia zajęć przy udziale dodatkowych osób posiadających przygotowanie pedagogiczne, zgodnie ze złożoną ofertą, w liczbie 5 osób (§ 4 ust. 2).

Wykonawca zobowiązany jest do realizacji przedmiotu zamówienia przy pomocy kadry instruktorskiej minimum 10-osobowej: 3 trenerów pływania oraz 7 instruktorów pływania (§ 4 ust. 2).

Każdy z trenerów i instruktorów skierowanych do realizacji przedmiotu zamówienia powinien posiadać ważne zaświadczenia lekarskie stwierdzające zdolność do pełnienia funkcji trenera lub instruktora pływania oraz aktualne badania epidemiologiczne (§ 4 ust. 3).

Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy w terminie od 02.01.2018 r. do 31.12.2018 r., z zastrzeżeniem § 8 ust. 1 (§ 7).

Wykonawcy przysługiwać będzie wynagrodzenie za rzeczywistą liczbę przeprowadzonych należycie zajęć i kursów nauki oraz doskonalenia pływania w oparciu o podaną w ofercie wykonawcy cenę jednostkową za jedną jednostkę pracy trenera/instruktora. Wartość wynagrodzenia należna wykonawcy nie może przekroczyć kwoty, o której mowa w § 8 ust. 1 (§ 8 ust. 3).

Jedna jednostka pracy instruktora wynosi 45 minut (§ 8 ust. 4).

Płatność za wykonanie przedmiotu umowy odbywać się będzie na podstawie faktur miesięcznych według cen jednostkowych podanych w ofercie (§ 9 ust. 1).

W ramach umowy M. (...) zobowiązany był do:

- udostępnienia Towarzystwu (...) basenu sportowego na potrzeby realizacji zajęć nauki pływania,
- zapewnienia ratowników dbających o bezpieczeństw uczestników zajęć,
- zapewnienia niezbędnego sprzętu do korzystania podczas prowadzenia zajęć,
- koordynowania spraw organizacyjnych w zakresie kontaktów ze szkołami oraz dokonywania bieżących korekt organizacyjnych,
- przedstawiania harmonogramu korzystania z basenu przez poszczególne szkoły.

Dowód: umowa z 29.12.2017 r., str. 427-438 akt organu rentowego.

Nauka pływania jest zadaniem własnym Miasta Z., realizowanym w ramach kultury fizycznej, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy z 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym. Środki publiczne, z których finansowana jest nauka pływania pochodzą z budżetu Miasta Z. i podlegają reżimowi ustawy o finansach publicznych oraz Prawa zamówień publicznych.

Stroną wszystkich umów mających na celu zapewnienie kadry instruktorskiej na prowadzenie zajęć nauki pływania jest jednostka samorządu terytorialnego – Miasto Z..

Dowód: umowy, str. 361-445 akt kontroli.

Na podstawie umowy o pracę z 14.09.2012 r. N. K. był zatrudniony w M. (...) na czas nieokreślony na stanowisku ratownika, w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dowód: umowa o pracę, str. 1091 akt kontroli.

W czasie zatrudnienia N. K. na podstawie umowy o pracę w M. (...), Towarzystwo (...) w Z. zawarło z zainteresowanym szereg umów zlecenia w okresie od 01.12.2014 r. do 30.12.2016 r., których przedmiotem było prowadzenie przez ubezpieczonego nauki pływania i doskonalenia dla dzieci i dorosłych. Kursy nauki pływania były organizowane przez M. (...) w Z..

Dowód: umowy zlecenia zawarte z zainteresowanym N. K., str. 1107-1197 akt kontroli.

N. Ś. była zatrudniona jako pracownik w M. (...) na stanowisku młodszy ratownik, w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 12.09.2014 r. do 31.01.2017 r.

Dowód: umowa o pracę, świadectwo pracy, str. 1469-1472 akt kontroli.

W czasie zatrudnienia N. Ś. na podstawie umowy o pracę w M. (...), Towarzystwo (...) w Z. zawarło z zainteresowaną szereg umów zlecenia w okresie od 01.03.2016 r. do 30.11.2016 r., których przedmiotem było prowadzenie przez ubezpieczoną nauki pływania i doskonalenia dla dzieci i dorosłych. Kursy nauki pływania były organizowane przez M. (...) w Z..

Dowód: umowy zlecenia zawarte z zainteresowaną N. Ś., str. 1479-1501 akt kontroli.

Towarzystwo (...) w Z. jest inicjatorem projektu powszechnej nauki pływania, który został złożony przez trenerów klubu jeszcze w latach 90. Projekt ten dotyczył dzieci z Z., gwarantując im dodatkową lekcję w-f w postaci nauki pływania. Projekt ten jest finansowany przez Miasto Z., natomiast M. (...) udostępnia pływalnię, która jest własnością miasta.

Ze względu na dużą liczbę szkół, a tym samym uczniów, a także innych odbiorców potrzebujących nauki pływania Towarzystwo (...) nie było w stanie zapewnić obsady trenerskiej na wszystkich zajęciach, w związku z tym poszukiwało współpracowników, nie będących członkami klubu. Na współpracowników wybierano osoby, które były zatrudniane m.in. w szkołach, M. (...), innych firmach, a także emerytami czy osobami bez stałego zatrudnienia. Wymaganiem było posiadanie uprawnień instruktora sportu ze specjalizacją pływania. Zapewnieniem obsady trenerskiej w Towarzystwie zajmował się R. N.. Ustalał on także godziny zajęć dla wszystkich trenerów oraz rozliczał ich godziny pracy.

Dowód: zeznania świadka R. N., k. 180v-181 akt sądowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Odwołania okazały się zasadne.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy przychód zainteresowanych, w kwotach podanych w zaskarżonych decyzjach za poszczególne okresy, powinien stanowić podstawę wymiaru składek, do opłacania których zobowiązany jest M. (...) w Z..

Zdaniem Sądu Okręgowego, zaskarżone decyzje są niezasadne już z tego względu, że zostały wydane w stosunku do podmiotu, który nie jest, bo nie może być płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne za zainteresowanych zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych.

Odwołujący się M. (...) jest jednostką budżetową Miasta Z. w rozumieniu art. 11 ustawy z 27.08.2009 r. o finansach publicznych, tj. jednostką organizacyjną sektora finansów publicznych nieposiadającą osobowości prawnej, która pokrywa swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadza na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Umowy na świadczenie usług polegających na zapewnieniu kadry instruktorskiej nie zostały zawarte przez odwołującego się, a przez Miasto Z. jako jednostkę samorządu terytorialnego, w imieniu której i na rzecz której umowy podpisał odwołujący się jako statio municipi Gminy Z..

Jako adresata decyzji wskazano M. (...) w Z., który nie jest płatnikiem składek. Płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne jest Miasto Z.. Odwołujący się M. (...) nie ma osobowości prawnej i funkcjonuje jedynie jako statio municipi Miasta Z..

Odwołujący się jest płatnikiem składek wyłącznie w stosunku do osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy – art 3 k.p.

Jak stanowi bowiem art. 8 ust. 1 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2023 r., 1230 ze zm.), za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a.

Zgodnie zaś z art. 8 ust. 2a, za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Z kolei płatnikiem składek, w myśl art. 4 pkt 2 lit. a, jest pracodawca – w stosunku do pracowników.

Podkreślenia wymaga, że fakt pozostawania przez M. (...) pracodawcą w stosunkach pracowniczych i bycia płatnikiem składek z tego tytułu, nie czyni tej jednostki płatnikiem składek od innych umów o charakterze cywilnoprawnym.

Umowy zawarte z Towarzystwem (...) przez zainteresowanych mają charakter cywilnoprawny i nie podlegają regulacjom Kodeksu pracy.

M. (...) jest jednostką budżetową Miasta Z. powołaną do zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie kultury fizycznej, rekreacji i turystyki, której wydatki pokrywane są bezpośrednio z budżetu Miasta Z., a pobrane dochody odprowadza do budżetu jednostki samorządu terytorialnego, nie ma osobowości prawnej i funkcjonuje w obrocie jako jednostka samorządu terytorialnego (*statio municipi*).

W związku z tym nie występuje samodzielnie w obrocie cywilnoprawnym i nie ma możliwości nabycia na swoją rzecz żadnych praw o charakterze majątkowym. Nie może być zatem beneficjentem pracy wykonywanej w ramach stosunku cywilnoprawnego.

Miasto Z. realizując zadania własne w ramach kultury fizycznej organizuje naukę pływania dla dzieci i dorosłych. Nauka pływania finansowana jest z budżetu Miasta Z..

W celu realizacji tego zadania przez Miasto Z. – M. (...) w Z. były zawierane raz na rok umowy na naukę pływania dzieci i dorosłych, obejmujące również naukę pływania realizowaną w ramach lekcji wychowania fizycznego klas II szkół podstawowych. Umowy zawierane były w drodze przetargu publicznego w oparciu o art. 39 ustawy Prawo zamówień publicznych. W przetargu mógł wziąć udział każdy podmiot spełniający warunki określone w ogłoszeniu, tj. dysponujący kadrą o określonych kwalifikacjach.

M. (...) kierował do podmiotów zajmujących się nauką pływania zapytania ofertowe. Faktyczna rola M. (...) sprowadzała się do pośredniczenia pomiędzy Miastem Z. a organizacją pozarządową, której oferta została wybrana w drodze przetargu publicznego. Jako *statio municipi* Miasta Z., M. (...) uprawniony był do prowadzenia postępowania w przedmiocie udzielenia zamówienia publicznego i zawarcia umów z wykonawcami w toku postępowania.

Towarzystwo (...) zostało wybrane jako podmiot zapewniający profesjonalną kadrę instruktorską na potrzeby prowadzenia zajęć nauki pływania dla dzieci i dorosłych. Zleceniodawcą usług świadczonych przez Towarzystwo (...) była jednostka samorządu terytorialnego Miasto Z., realizująca w ten sposób nałożone na nią mocą ustawy zadania własne. M. (...) nie jest stroną żadnej z umów zawieranych z Towarzystwem (...).

Niezależnie od powyższego, zaakcentowania wymaga, że u źródeł regulacji art. 8 ust. 2a ustawy systemowej legło dążenie do ograniczenia korzystania przez pracodawców z umów cywilnoprawnych celem zatrudnienia własnych pracowników dla realizacji tych samych zadań, które wykonują oni w ramach łączącego strony stosunku pracy, by w ten sposób ominąć ograniczenia wynikające z ochronnych przepisów prawa pracy (m.in. w zakresie reglamentacji czasu pracy) oraz uniknąć obciążeń z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od tychże umów. Chodziło również o ochronę pracowników przed skutkami fluktuacji podmiotowej po stronie zatrudniających w trakcie procesu świadczenia pracy, polegającej na przekazywaniu pracowników przez macierzystego pracodawcę innym podmiotom (podwykonawcom), którzy zatrudniają tychże pracowników w ramach umów cywilnoprawnych w ogóle nieobjętych obowiązkiem ubezpieczeń społecznych (umowa o dzieło) lub zwolnionych z tego obowiązku w zbiegu ze stosunkiem

pracy (umowa agencyjna, zlecenia lub inna umowa o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy o zleceniu) (wyrok Sądu Najwyższego z 18.10.2011 r., III UK 22/11, OSNP 2012 nr 21-22, poz. 266).

W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że przesłanką decydującą o uznaniu za pracownika osoby świadczącej w ramach umowy zlecenia pracę na rzecz swojego pracodawcy jest to, że w ramach takiej umowy wykonuje faktycznie pracę dla swojego pracodawcy – uzyskuje on rezultaty jej pracy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 17.10.2012 r., sygn. III AUa 1092/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 20.08.2014 r., sygn. III AUa 204/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 23.02.2017 r., sygn. III AUa 838/16).

W ocenie Sądu Okręgowego, przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że przepis art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie ma zastosowania w okolicznościach niniejszej sprawy.

Zainteresowani prowadząc naukę pływania dzieci i dorosłych na podstawie umów zlecenia zawartych z Towarzystwem (...) nie wykonywali pracy na rzecz swojego pracodawcy, tj. Miejskiego (...) w Z..

Rzeczywistym beneficjentem usług świadczonych przez zainteresowanego w ramach umów cywilnoprawnych nie był jego pracodawca.

Już w pierwszej kolejności należy wskazać, że wykonywanie przez zainteresowanych zlecenia w postaci nauki pływania dzieci i dorosłych, nie mieści się w zakresie obowiązków na stanowisku ratownika w M. (...). W przypadku ubezpieczonych występowało czytelne rozdzielenie zadań wykonywanych w ramach umowy o pracę i umowy zlecenie. Ubezpieczeni nie świadczyli tego samego rodzaju pracy. Zakres zajęć z nauki pływania na podstawie umowy zlecenie nie pokrywał się z zakresem wykonywanych przez nich czynności w ramach stosunku pracy na stanowisku ratownika w M. (...). Ubezpieczeni nie wykonywali zadań na zlecenie i pod kierownictwem Ośrodka.

Podkreślenia nadto wymaga, że obowiązki nałożone na zainteresowanych spornymi umowami zlecenia stanowią wyłącznie jeden z wielu, pośrednich celów i zadań wymienionych w statucie Miejskiego (...) w Z..

Należało natomiast uznać, że Gmina Miasto Z. powierzając M. (...) wykonanie i organizację kursów nauki pływania w obrębie gminy realizowała nałożone na nią, jako na jednostkę samorządu terytorialnego ustawowe obowiązki.

Stosownie do treści art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy z 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych.

Przepis art. 7 ustawy o samorządzie gminnym jest normą kompetencyjną, określającą zakres właściwości gminy w realizowaniu zadań publicznych i wyznaczającą zakres zadań realizowanych na rzecz społeczności lokalnej, a zadania z zakresu dbałości o kulturę fizyczną mieszkańców, gmina wykonuje przede wszystkim poprzez podmioty podległe gminie, takie jak odwołujący się.

W okolicznościach niniejszej sprawy Gmina Miasto Z. nie zastępowała i nie wyręczała zatem M. (...) w wykonaniu zadań należących do kompetencji tego podmiotu. Gmina realizowała zadania publiczne, występując w imieniu własnym i działając na własną odpowiedzialność (art. 2 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Były to zadania własne w zakresie sportu i rekreacji oraz obejmowały one swoim zasięgiem również inne podmioty na terenie gminy aniżeli odwołujący. Zajęcia z nauki pływania prowadzone przez ubezpieczonych, były tylko jedynymi z wielu aktywności oferowanych przez odwołującego się, który przecież jest też organizatorem zawodów i imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym i artystyczno-rozrywkowym. Czynności, które były wykonywane w ramach umów zlecenia przez zainteresowanych nie były zatem niezbędne dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania pracodawcy, który realizuje powierzone mu przez Miasto Z. zadania, również w inny sposób.

Nie było też tak, że obowiązki w ramach umów zlecenia były realizowane w niepodzielnym interesie ściśle ze sobą powiązanych podmiotów. Odwołujący się nie mógł odnieść bezpośrednich korzyści z realizacji czynności wynikających

z umów zlecenia, bowiem osiągała je wyłącznie Gmina M. Z., która w ten sposób realizowała nałożone na nią przez ustawodawcę obowiązki.

Rola M. (...) miała charakter czysto techniczny i sprowadzała się jedynie do udostępnienia obiektu i roli łącznika pomiędzy instruktorami nauki pływania wykonującymi swoje usługi w ramach Towarzystwa (...), a Gminą Miastem Z.. Nie jest to nieprawidłowość, bowiem organem nadrzędnym wobec odwołującego się jest właśnie Gmina Miasto Z.. Uzasadnione było zatem prowadzenie zajęć z pływania w obrębie basenów sportowych i przy użyciu wyposażenia należącego do M. (...).

Ponadto w okolicznościach sprawy odwołujący się nie działał w celu obniżenia kosztów zatrudnienia przez zastąpienie „oskładkowanego” wynagrodzenia za pracę „nieoskładkowanym” wynagrodzeniem za wykonanie usługi.

W okolicznościach sprawy zlecającym był M. (...) działający w ramach Gminy Miasta Z. i to Miasto Z. było ostatecznym beneficjentem usług w tej relacji. Już z samych umów o współpracy z Towarzystwem (...) z 19.12.2013 r., 10.12.2014 r. czy 28.12.2015 r. wynika, że „Zamawiającym” prowadzenie nauki pływania i zapewnienie kadry instruktorskiej – jest Miasto Z. – M. (...). Co istotne, z kolei w umowach o pracę zawartych z zainteresowanymi jako pracodawcę wpisano – M. (...) w Z., nie zaś Miasto Z.. Usługi świadczone przez zleceniobiorców nie mogą być zatem traktowane jako praca wykonywana na rzecz własnego pracodawcy, ponieważ to bezpośrednio Gmina Miasto Z., finansowała wynagrodzenia dla zleceniobiorców i była organizatorem zajęć, jedynie działając przez M. (...).

Skarżący nie kwestionował istnienia powiązań pomiędzy nim i zainteresowanymi, takich jak wykonywanie usług na obiektach M. (...) czy korzystanie z wyposażenia basenów Ośrodka. Kluczowe znaczenie ma jednak jednoznacznie odmienny zakres obowiązków charakteryzujący pracę ratownika i instruktora nauki pływania, który zdaniem Sądu Okręgowego był wystarczający dla stwierdzenia nieprawidłowości stanowiska organu rentowego zawartego w zaskarżonych decyzjach.

Zdaniem Sądu Okręgowego, organ rentowy wyciągnął zbyt daleko idące wnioski z faktu istnienia ww. powiązań. Umowy zlecenia, jak wykazało postępowanie dowodowe w sprawie, nie były związane z realizacją przez ubezpieczonych pracy na rzecz M. (...).

Sąd nie miał też wątpliwości, że ubezpieczeni nie wykonywali swoich czynności w interesie odwołującego się M. (...). Zainteresowani wykonywali je wyłącznie we własnym interesie, uzyskując dochody z umów zlecenia.

Realizując umowy zlecenia ubezpieczeni nie wykonywali pracy na rzecz swojego pracodawcy, czyli M. (...), co zostało już wyżej podkreślone. Usługi świadczone w ramach umów zlecenia nie były kontynuacją i uzupełnieniem pracy w ramach stosunku pracy, a zakres obowiązków na obu stanowiskach nie pokrywał się.

Podkreślenia wymaga, że odwołujący się był wprawdzie podmiotem inicjującym zorganizowanie zajęć z nauki pływania i nadzorującym ich przebieg, jednak finalnym beneficjentem i odbiorcą pracy świadczonej przez ubezpieczonych na podstawie umów zlecenia było Miasto Z.. W ramach niniejszego postępowania odwołujący się wykazał obiektywne przesłanki dla zawarcia umów zlecenia (interes faktyczny i prawny) za pośrednictwem Towarzystwa (...) oraz fakt, że nie były one realizowane na rzecz odwołującego się. Brak jest zatem jakichkolwiek przesłanek do kwestionowania przez organ rentowy zasady naliczania zadeklarowanych przez odwołującego się składek. Nie zostały bowiem spełnione przesłanki prowadzące do uznania, że to pracodawca – M. (...) – powinien być stroną umowy, jako pracodawca ze zleceniobiorcami.

Istotne również było, że odwołujący się nie zainicjował relacji trójstronnej, dlatego w okolicznościach sprawy nie może być mowy o strukturze trójkąta w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Występują natomiast dwie niezależne relacje dwójkowe: relacja dwójkowa na linii zleceniodawca (Towarzystwo (...)) – zleceniobiorca (zainteresowany) i relacja dwójkowa na linii pracodawca (odwołujący się M. (...)) – pracownik, przy czym zleceniobiorca i pracownik to ta sama osoba.

W niniejszej sprawie organ rentowy nie przedstawił dowodów na to, że beneficjentem pracy ubezpieczonych wykonywanej w ramach umów zlecenia był odwołujący się, co stanowi o niezasadności stanowiska pozwanego zawartego w zaskarżonych decyzjach.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, że przychód ubezpieczonych za okresy wskazane w decyzjach z tytułu zatrudnienia na podstawie umów zlecenia nie stanowi przychodu ze stosunku pracy świadczonej na rzecz Miejskiego (...) w Z..

W konsekwencji na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. należało uwzględnić odwołania i zmienić zaskarżone decyzje w całości.

O kosztach zastępstwa procesowego za obie instancje (pkt II) orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1935).